

ספר

ארחות שבת

חלק ראשון

והוא

קיצור הלכות שבת

מיוסד על דברי גדולי הפוסקים ועל דברי רבותינו
המשנה ברורה והחזון איש ונוספו עליהם פסקי גדולי
ההוראה בשאלות שנתחדשו בזמננו

★

ובסופו תשובות מגדולי ההוראה שליט"א
ובירורי הלכה

בעזרת החונן לאדם דעת

שלום יוסף בן הר"ר קלונימוס קלמן הלוי זצ"ל גלבר
יצחק מרדכי בן הר"ר יחואל מיכל הכהן זצ"ל רובין

עיה"ק ירושלים תוכב"א

התשס"ג

מפתח ענינים

פרק א — מלאכת בישול

עמוד א

בישול באש ובחשמל; בכלי ראשון; בחמה; בתולדות חמה; מיחם חשמלי; מיקרוגל; דבר הראוי לאכילה בלי בישול; ייבוש בנדים ליד תנור; חימום חלה קפואה; קרוב בישול; בישול שאינו נמור; הוספת בישול אחר בישול במאכל בן דורסאי; שיעור בישול במים; גזרת הפשר; בישול אחר בישול במאכל יבש ולח; מה נחשב דבר לח; דבר מוצק הנימוח בחימום; שיירי מרק במצקת; בישול אחר עליו ואחר אפוייה; נתינת מיני מאפה בכוס תה; שימוש בסוכריות ובאבקות נמסות; חימום מאכלים ע"ג מיחם; דיני בישול ועלייה בחמין (טשולנט); עצמות שבקדרת החמין; כלי ראשון — כלי שני — עירוי; קלי הבישול מה נחשב לקלי הבישול; קלי הבישול בכלי שלישי; נתינת חלה במרק; הכנת תה בכלי שלישי; נתינת חלב וקפה ודבש במים חמים; דיני בישול במלח; מחוי כמבשל; עירוי מבלי שני; יד נכויה בו; דבר נוש עירוי על לח שהתבשל והצטנן; עירוי על מים מועטים; עירוי על סוכר; דין מצקת; הכנת כוס תה; דיני שקיות התה בשבת; הכנת קפה; מגיס; הוספת מים לקדרה העומדת על האש; דוד חימום (בוילר); דוד שמש; מכשירי אדים; המבשל בשבת בדיעבד.

פרק ב — איסורי שהייה חזרה והטמנה

עמוד סא

פרטי דיני שהייה; שיעור מאכל בן דורסאי; שהייה במים שלא התבשלו מע"ש; המקבל עליו שבת קודם השקיעה; שהייה במורה גרוסה וקטומה; כיסוי פח ע"ג הנז; אש שאי אפשר להגדילה; פלטה חשמלית; תנור חשמל; היתר טוח בטיט; הרבקה נייר על כפתורי הנז; קדרה חיתא; איסור דיעבד בשהייה; שימוש במיחם לבישול מים; מיחם שיש בו צינורית מרודה; מיחם חשמלי שנותרו בו מים מועטים; דיני שהייה בחימום הבית; איסור חזרה; איסור דיעבד בחזרה; תנאי היתר חזרה; חזרה ע"ג כסא או שולחן; קדרה שהוסרה בלא כוונה; אש שכבתה מתחת הקדרה; הפסקת חשמל; שכח ולא הניח קדרה ע"ג האש; חזרה לתוך תנור; היתר טוח בטיט לענין חזרה; חזרה ע"ג נכרי; חזרה מערב שבת; העברת אוכלין מקדרה לקדרה; הנחת תבשילים ע"ג האש בשבת; ע"ג פלטה חשמלית; ע"ג קדרה מלאה או ריקה; ע"ג פלטה חשמלית העתידה להדלק ע"י שניון; הזנת קדרות

ב. העושה תיקון המועיל לבנין חייב משום כונה אף כאשר לא הוסיף שום דבר בבנין. ואמרו בגמרא שהנוטל גבשושית מקרקע הבית ומשוה את פני הקרקע חייב משום כונה¹. וכן הפורץ קיר להתקין בו חלון או עושה נקב בבית שיכנסו דרכו אויר או אור הרי זה חייב משום כונה².

הליח דלת או חלון על ציריהם

ג. התולה דלת או חלון על ציריהם וכן הנותן דלת או חלון הזזה במסילה שלהם הרי זה חייב משום כונה³. ולכן אם נשמטו הדלת או החלון מהמסילה באופן שאי אפשר להשתמש בהם, או שקשה להזיזם, פעמים שיש בהחורחם איסור כונה ויש לשאול לחכם.

חיבור חפצים לכותל

ד. התוקע מסמר בכותל חייב משום כונה⁴. וכן הדין בשאר דברים המחוברים בבנין.

חיבור ברז או מכנסת

ה. המחבר ברז אל הכותל חייב משום כונה, ואפילו נפלו הצינור או המסגנת המחוברים אל הברז אסור להחזירם, דכיון שהם מחוברים בקביעות לברז הרי זה מוסיף על הבנין וחייב⁵. וכן אין להבריג נורה אל בית המנורה. דכיון שהמנורה קבועה לזמן ארוך הרי היא נעשית חלק מהבנין ויש בזה מלאכה גמורה.

חיזוק דבר המחובר לקרקע שנתרופף

ו. אין לחזק הברגה של חלקים המחוברים לבנין או לכלים. ולכן אסור לחזק בורג של ברז או ידית של ארון שחיבורם התרופף.

1. שם דף עג.

2. שם דף קב: ובר"מ פ"י משבת ה"ד.

3. ע"י גמ' שבת דף קכב: ועי' רש"י ע"הובין דף קב: וע"י לשון רש"י ע"הובין שם ד"ה של שכתב דאף באופן שאינו תוקע כחוקה חייב משום דבמחובר לקרקע חשיב בנין בכל דהו. וע"י חזו"א סי' נ"י ס"ק י' ד"ה ר"ס.

4. כלכלת שבת אות ל"ד, ועיין משנ"ב סי' ש"ד סוסי"ק ח' שכתב שהזינו משום מכה בפטיש, ועיין בגמ' שבת דף קג. דלכארי נחלקו בזה רב ושמואל אם חיבור משום בזה או משום מכה בפטיש.

5. ע"י חזו"א סוף סי' נ"ג. ועיין שם שכתב דלענין מיסת כד שתולה על הכרז מותר